

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: **Ing. R. T.**

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 7. 2018, č. j. X, o zamítnutí námitek a potvrzení rozhodnutí žalované ze dne 4. 4. 2018, č. j. X, o **invalidním důchodu**,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 22. 8. 2018 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 13. 7. 2018, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila své rozhodnutí ze dne 4. 4. 2018, č. j. X, jímž zamítla

žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu.

2. Žalobce v žalobě uvedl, že v řízení o námitkách nevzal lékař žalované v potaz diagnózu Aspergerova syndromu, ačkoliv tato diagnóza vyplývá ze zprávy klinické psycholožky PhDr. N. Lékař žalované pouze automaticky potvrdil diagnózu stanovenou posudkovým lékařem okresní správy sociálního zabezpečení, tj. schizoidní poruchu osobnosti a úzkostně depresivní poruchu, což samo o sobě představuje 20% snížení pracovní schopnosti bez nároku na invalidní důchod. Žalobce žádá, aby zjištěná diagnóza byla doplněna o vývojovou poruchu autistického spektra - Aspergerův syndrom, která v jeho případě pravděpodobně snižuje jeho pracovní schopnost o dalších 15 - 20%, a aby mu v důsledku toho byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu I. stupně.
3. Žalovaná poukázala na závěr lékařského posudku ze dne 28. 6. 2018, podle kterého pokles pracovní schopnosti žalobce dosahuje 20%. S ohledem na žalobní námitky žalovaná navrhla provedení důkazu posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) s tím, že na základě dosud zjištěného skutkového stavu i nadále trvá na napadeném rozhodnutí.
4. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Z připojeného posudkového spisu žalobce krajský soud zjistil, že žalobce je absolventem VŠB v Ostravě, obor marketingu a obchodu, od 4/2015 pracující jako účetní, ekonom, rozpočtář v domově pro seniory I. Dne 7. 2. 2018 zažádal u OSSZ Ostrava o přiznání invalidního důchodu. Posuzující lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava v posudku ze dne 20. 3. 2018 uzavřela, že se v případě žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav podle ust. § 26 zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) s mírou poklesu pracovní schopnosti o 20%, a žalobce tedy není invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 7a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 10%. Vzhledem k jeho vlivu na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, se podle ust. § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity zvyšuje tato hodnota o 10%, celkově tedy činí 20%.
6. Na základě tohoto posudku rozhodla žalovaná dne 4. 4. 2018 o zamítnutí žádosti o přiznání invalidního důchodu s tím, žalobci z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 20% a ke vzniku invalidity je třeba poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35%. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky; žádal o doplnění diagnózy autismu - PAS - Aspergerův syndrom, neboť tato zdravotní porucha nebyla procentuálně ohodnocena. Dne 28. 6. 2018 vypracoval posudkový lékař České správy sociálního zabezpečení posudek se shodným závěrem, že žalobce není invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Posudkový lékař

se ztotožnil se závěry posuzující lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava, za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvedl schizoidní osobnost, sekundární úzkosti a depresivní ladění, ostatní onemocnění uvedená nejsou. Zdravotní stav žalobce v období uvedeném v podkladových dokumentech (nálezích) se ke dni nového posouzení výrazně nezměnil a je možné jej považovat za stabilizovaný. Tento stav odpovídá položce 7a kapitoly V. a neodpovídá vyšší položce 7b, stav tedy nelze charakterizovat jako středně těžké onemocnění dle dikce položky. Zdravotní postižení žalobce proto odpovídá postižení uvedenému v kapitole V., položce 7a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 10%. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se podle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity zvyšuje tato hodnota o 10%, celkově tedy činí 20%. Na základě tohoto posudkového závěru rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím tak, že námitky žalobce zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

7. Z posudku posudkové komise MPSV ze dne 19. 12. 2018, který krajský soud nechal v průběhu řízení o žalobě vypracovat, krajský soud zjistil, že posudková komise ve složení z předsedy komise, dalšího lékaře z oboru psychiatrie a tajemnice, dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti k datu vydání napadeného rozhodnutí, tj. k 13. 7. 2018, je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 7a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, kdy z rozmezí 5-10% stanovila posudková komise horní hranici 10%. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity navyšuje o 10% a celkový pokles pracovní schopnosti činí 20%. Posudková komise označuje jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce onemocnění schizoidní osobnost, kdy se jedná o lehké postižení s mírou poklesu pracovní schopnosti o 10%. Vzhledem k dalším zdravotním postižením psychického charakteru se horní hranice procentuálního rozpětí zvyšuje o dalších 10% podle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Nejedná se o zdravotní postižení takového stupně rozsahu a závažnosti, aby odůvodňovalo hodnocení dle kapitoly V., položky 7b - středně těžké postižení nebo 7c - těžké postižení přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, jedná se o lehké postižení. Pokles pracovní schopnosti tedy činí 20%, žalobce je schopen práce s využitím svého vysokoškolského vzdělání, je neschopen práce duševně nadměrně namáhavé. Posudková komise dále uvedla, že absolvovaná psychologická vyšetření neprokazují diagnózu Aspergerova syndromu, psychologka konstatovala, že žalobce má myšlení pravděpodobně autistické, což ovšem není totožné s diagnózou Aspergerova syndromu a není to z posudkového hlediska důvod pro další navyšování poklesu pracovní schopnosti. Posuzovaný vystudoval vysokou školu, zařadil se do pracovního procesu a je nadále schopen vykonávat výdělečnou činnost. Závěry posudkové komise se tedy shodují s posudkovým hodnocením lékařky OSSZ i lékaře žalované.
8. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné

znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43).

9. Náležitosti posudku upravuje v ust. § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, procentní míru poklesu pracovní schopnosti, stupeň invalidity, den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. V případě, že se jedná o odnímání pobírané dávky důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem nebo obdobně také přiznání nižšího stupně invalidity, je posudková komise MPSV ČR povinna přesvědčivě odůvodnit, v čem spočívá zlepšení nebo stabilizace zdravotního stavu pojištěnce při porovnání s obdobím, kdy odnímaná dávka byla přiznána, případně zda odnímaná dávka nebyla přiznána na základě posudkového omylu (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 45/2008 - 46). Jde-li přitom alespoň o invaliditu prvního či druhého stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35%, avšak nejvíce o 69%), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).
10. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora specifikovaný posudek. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností psychiatrie, tedy lékaře z oboru nemoci, která je dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobce. Posudek podle názoru krajského soudu má všechny shora uvedené náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti, posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby. Krajský soud proto dospěl k závěru, že žalobce nebyl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní. Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je totiž pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35%. Pokles pracovní schopnosti u žalobce činil 20% a tento závěr jednoznačně vyplývá z citovaného posudku posudkové komise MPSV; v tomto směru se závěry posudkové komise zcela shodují jak se závěry posudkové

lékařky OSSZ, tak se závěry posudkového lékaře žalované, a žalobce nepředložil žádný důkaz, který by tyto konzistentní závěry zpochybnil. Posudkoví lékaři se shodli na tom, že žalobcův stav odpovídá postižení uvedenému v kapitole V. (Duševní poruchy a poruchy chování), položce 7a (lehké postižení, stavy se zhoršenou sociální adaptabilitou, zvýšenou konfliktností, dysharmonickými postoji a chováním, s narušením vztahů a společenské komunikace nebo osobnosti anomální, akcentované), se kterým je spojena míra poklesu pracovní schopnosti 5 - 10%, přičemž míra poklesu pracovní schopnosti u žalobce byla stanovena na 10% a zvýšena pro více zdravotních postižení o 10% na celkem 20%. Nedosahovala tak 35%, což je podmínkou pro vznik invalidity podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. K žalobcem namítanému přehlédnutí Aspergerova syndromu se posudková komise jednoznačně vyjádřila tak, že psychologická vyšetření žalobce diagnózu Aspergerova syndromu neprokazují, pravděpodobně autistické myšlení žalobce není totožné s diagnózou Aspergerova syndromu; krajský soud nemá důvod tomuto vysvětlení nevěřit, neboť je logické a žalobce nepředložil lékařskou zprávu, která by mu odporovala nebo jej zpochybňovala. Výsledky žalobce v hodinách tělesné výchovy v době jeho studia základní školy nejsou způsobilé samy o sobě opakovaně a jednoznačně vyjádřený závěr lékařů vyvrátit.

11. Jelikož pokles pracovní schopnosti žalobce ke dni napadeného rozhodnutí činil 20%, žalobce nebyl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná tak napadeným rozhodnutím správně potvrdila své rozhodnutí ze dne 4. 4. 2018, kterým byla žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu zamítnuta. Žaloba tak není důvodná; krajský soud ji proto v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
12. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ust. § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 13. března 2019

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně